

ΘΑΛΑΣΣΑ

Θάλασσα, ἐσὺ παντοῦ, στὸ εἶναι μου ὅλο.
 Στὸ μητρικὸ τὸ γάλα μου, στὴ νέα μου ζήση,
 σ' ὅ,τι ἡ ψυχὴ στὰ στήθη μου ἔχει χίσει,
 τὸ κύμα σου χυμένο μυροδόλο.
 Θάλασσα, ἐσὺ παντοῦ, στὸ εἶναι μου ὅλο.

Στὴν ἀγκαλιὰ σου ἐθρόαφηκε ἡ ψυχὴ μου.
 Ὅπου οἱ ρυθμοὶ τῶν θεῶν σου ἀσιμάτων,
 ὅπου ἀκρογιάλια μαγικά, θυμοὶ κυμάτων,
 ἐκεῖ πελαγοδρόμοι οἱ στοχασμοὶ μου,
 στὴν ἀγκαλιὰ σου ἐθρόαφηκε ἡ ψυχὴ μου.

Κ' ἡ ἀγάπη μου, ἡ ἀγάπη μου δικό σου θρέμμα.
 Μπρὸς τὸ ἱερὸ νησάκι τῶν Κυθήρων,
 λικνίζεται μου ἡ βάρκα τῶν ὀνείρων
 καὶ ἄρω τῆς τοῦ πέλαου μουσικὸ τὸ ρέμα...
 θάλασσα, σ' ἡ ἀγάπη μου δικό σου θρέμμα.

Τὸ μυστικὸ σου ἐγνώρισε ἡ ψυχὴ μου,
 θάλασσα, καὶ ὡς ἐσὺ, ἔρχεται καὶ πάει
 στὸ περιγιάλι τῆς ζωῆς. Καὶ τραγουδαί
 με τὴ φωνή σου, ποὺ τὴν ἔκανα δική μου...
 ὦ, πῶς σοὺ μοιάζει, θάλασσα, ἡ ψυχὴ μου!

Δημόδοκος

ΙΟΥΣΤΙΝΑ

ΚΥΝΗΓΩΝΤΑΣ ΟΝΕΙΡΑ

(Στὴν ψυχὴ τοῦ Ηρακλῆ Γιαννιόπουλου)

Πάρωρα μεσάνυχτα
 θναίνει τὸ φεγγάρι
 στὴν πανώρια πλῶση
 ὄνειρα νὰ πλάσει
 μ' ἀχατοβολήματα
 καὶ παιζογελά.

Καὶ τὸ κύμ' ἀνήσυχον,
 ἀφρομανιασμένο,
 λούζει τ' ἀκρογιάλι,
 καὶ γυρίζει πάλι
 καὶ χτενοβολιέται
 καὶ ἀχολογᾷ

Καβαλάρης πέρασε,
 —κυνηγώντας ὄνειρα—
 μ' ἄτι φτερωμένο,
 ποδοπλανταγμένο,
 καὶ σ' ἀφροστεφάνωτο
 κύμα τώρα πρόβαλε
 Νεραϊδοξωδιά.

Κι ἄρχισε νὰ τραγουδεῖ,
 —ἡ φωνὴ τῆς μέλι—
 καὶ κοντὰ τῆς τὸν καλεῖ.
 καὶ τοῦ τάζει τὸ φιλὶ
 καὶ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς
 ὅλη τὴ βραδιά.

Τ' ὄνειρο ζωντάνεψε
 καὶ ὁ καβαλάρης
 ὄρμησε στὸ κύμα,
 κ' ἦρε μαύρο μνημα
 —ἔτο' ἡ Μοῖρα τοῦ γραφε—
 στὰ νερά βαθειά!...

ΤΥΜΦΗΣΤΟΣ

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΣΥΝΑΛΟΙΦΗ

Ὅταν οἱ μονοσύλλαβες προάτονες λέξεις (οἱ προκλητικὲς τοῦ λέγαντε) δηλαδή: τὸ, τοῦ, τῆ, μέ, μοῦ, μᾶ, σέ, σοῦ, νά, θά, γιὰ, ποῦ, καί, ποὺ ἔχουν τελικὸ φωνητικὸ φτόγγιο, ἀκολουθοῦνται ἀπὸ λέξεις, ποὺ ἔχουν ἀρχικὸ φτόγγιο ἐπίσης φωνητικὸ, τότε οἱ δύο ἀπτοὶ φωνητικοὶ φτόγγιοι ἐνώνονται σὲ ἓναν, τὸν πρὸ δυνατό (συντραβηγμὸς, ἀρχ. συναλοιφή).

Οἱ δύο ἀπτεὲς λέξεις πρέπει νὰ γράφονται μονολεκτῶς, κρατώντας τὸ πνεῦμα τῆς δέφερης λέξης. Λ. γ.: τὸλεγα, τοῦγραφε, τᾶλλα, μέχεις, μοῦπες, μᾶλλους, υἱάν (μᾶ-άν), σεῖχα, σοῦπα, σεμάς, νᾶχες, θᾶλεγε, γιᾶφτό, ποῦπες, τὸγραφα κτλ.

Τὸ καὶ μόνο ἂν ἀκολουθεῖ φτόγγος παχὴς α, ο, ου, γράφεται μετὰ ἰ, γιὰ νὰ κρατεῖ τὸ καὶ τὴν οὐρανιὴ (μαλακία) προσφορά του, λ. γ.: καῖλλος, κιδμὸς, κιούτε κτλ.

Ἄμα ὅμως ἀκολουθεῖ λεπτὸς φτόγγος ε, ι, ἐ, κειδὴς μᾶλλον τὸ καὶ ἔρη προσφέρεται οὐρανικὸ, γράφεται σκέτο καὶ χωρὶς ἰ, λ. γ.: κᾶχω, καίμα, ἀδῶσα, κῆλιος, κῆπτος, κῆθα, κῆστρος κτλ.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

Ὅσα ὁ κ. Γ. Μ. ἔγραψε σὲ προηγούμενο φύλλο τοῦ «Νουμά» ὑπὸ τὸν τίτλο: «Ἀπὸ τὴν κλειδαφύρου τοῦ (Νουμάς ἀριθ. 681, σελ. 260), εἶναι ἡ πραγματικὴ κατὰστασις τῆς μεταρρύθμισης, ποὺ εἶν' ἀδύνατο γιὰ ὅσους ποιοῦν τὸ Σχολεῖο τοῦ λαοῦ καὶ τὴν παρακολουθοῦν, νὰ μὴ ληφθοῦν κατὰκαρδίαν.

Οἱ περισσότεροι δημοδιδάσκαλοι δὲν μὲναι ἀκόμη οὔτε στὸ κατώφλι τῆς μεταρρύθμισης. Πρῶτα πρῶτα ποὺ δὲν ὑπάρχει χειραγώγησις γιὰ τοὺς τοὺς χειραγωγήσεις; οἱ ἑπιθεωρητές: Μὰ τί νὰ προφταίνουν καὶ αὐτοὶ νὰ κάμουν; μήπως ἔχουν ὅσα ν' ἀσχοληθοῦν μετὰ τὴν μεταρρύθμιση καὶ μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ μετὰ τὴν ρωμᾶνικήν γραμματικὴν; Ἀς ἀφίσου μετὰ πρὸς μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶναι κατώτεροι ἀπὸ πολλοὺς δασκάλους σὲ γλωσσολογικὸν κατὰρτισμόν ἢ καὶ δὲ χωνεύουν τὴν μεταρρύθμιση, μὴ γνωρίζοντας, ὡς ἀκούστηκε κάπως νὰ λέει, οὔτε τὸ σκοπὸ τῆς...

Ἐχομε ὅμως καὶ πολλοὺς ποὺ φαίνονται ἀπὸ μερικὲς ἐγκλίσεις τῶν πρὸς ἐργάζονται δραστηριότατα καὶ παρακολουθοῦν, ὅσο τοὺς εἶναι δυνατό, τὴν μεταρρύθμιση, ζητούντις καὶ δασκαλικὴν τεπτελίαν καὶ ἐνθουσιάζονται καὶ ἐργασίαν προσπάθειαν.

Ἡ νέα σχολικὴ γλώσσα θέλει δουλιὰ καὶ δουλιὰ πολλή, καὶ οἱ δημοδιδάσκαλοι, καὶ μάλιστα οἱ παλαιοὶ στενοχωριοῦνται νὰ ξεράσουν τὴν παλιὰν γλωσσικὴν τοὺς ἐπιδείξεις καὶ ἀπολυτισμοὺς μισοσιὰ στοὺς μισήτες τοὺς καὶ νὰ ἐργαστοῦν νὰ καταλάβουν τῆς ἀπλοῦτες τῆς πανώριας Δημοτικῆς.

Προσμοῦν οἱ καμμένοι νὰ συζητοῦν ὀλιμερῶς γιὰ τὸ ἔργο νομοσχέδιο ἐλπίζοντας μοιρολατρικὰ καλὴν εὐρίαν καὶ μὴ νιώθοντας πῶς μόνο μετὰ ἑκαμὴν οἱ